

Μ σενάριο

Τίτλος: Ελληνιστική Γλώσσα, τέχνη και επιστήμη

Γνωστικό Αντικείμενο: Ο ελληνιστικός πολιτισμός, Η Γλώσσα, τα γράμματα, οι επιστήμες, οι τέχνες

Τάξη στην οποία απευθύνεται:

Α' Λυκείου

Χρονική διάρκεια:

2 διδακτικές ώρες και 1 ώρα για την παρουσίαση των εργασιών τους

Διδακτικοί Στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα:

Γενικά

- Να κατανοήσουν οι μαθητές ότι ο κόσμος στον οποίο ζουν είναι αποτέλεσμα μιας εξελικτικής πορείας, με υποκείμενα δράσης τους ανθρώπους.
- Να καταστούν ικανοί, μέσα από τη γνώση του παρελθόντος, να κατανοήσουν το παρόν, να στοχαστούν για τα προβλήματά του και να προγραμματίσουν υπεύθυνα το μέλλον τους..
- Να συνειδητοποιήσουν την προσωπική τους ευθύνη για την πορεία της κοινωνίας στην οποία ζουν.
- Να διαμορφώσουν, μέσα από τη μελέτη των επιμέρους πολιτισμών και της συνεισφοράς τους στον παγκόσμιο πολιτισμό, πνεύμα μετριοπάθειας, ανοχής και σεβασμού στο διαφορετικό.
- Να οικοδομήσουν, μέσα από τη μελέτη του δικού τους πολιτισμού, την εθνική και πολιτιστική τους ταυτότητα.
- Να συνειδητοποιήσουν την αναγκαιότητα επιλογής και κριτικής αξιολόγησης των ιστορικών πηγών.

Ειδικά

Να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της τέχνης της ελληνιστικής εποχής

Να κατανοήσουν ότι η κοινή ελληνική αποτελεί τον άμεσο πρόγονο της δημοτικής

Να κατανοήσουν την προσφορά του ελληνιστικού κόσμου για τον τεχνικό πολιτισμό

Περιγραφή:

Σε πρώτη φάση, την πρώτη διδακτική ώρα, ο εκπαιδευτικός προβάλλει σε διαδραστικό πίνακα ή σε βιντεοπροβολέα διάφορες σελίδες που έχει επιλέξει με υλικό από την τέχνη, την τεχνολογία και γενικότερα τον πολιτισμό της ελληνιστικής περιόδου ώστε να γίνει κατανοητή στους μαθητές η σπουδαία προσφορά του ελληνιστικού κόσμου στα γράμματα και στις επιστήμες. Δίδονται τα ακόλουθα ενδεικτικά παραδείγματα.

A. Τα αρχαία ελληνικά μαθηματικά

The screenshot shows a web browser window displaying the website 'www.noesis.edu.gr/aet/thematic_areas/p340.html'. The page title is 'Τα αρχαία ελληνικά μαθηματικά'. The content includes an introduction to geometry, a section on Euclid's 3rd century BC, and a list of 13 books of his 'Elements'. A sidebar on the left contains a navigation menu with categories like 'Αγροτική Τεχνολογία', 'Καθημερινός βίος', 'Τέχνες', 'Επιστήμες', etc. The bottom of the page shows a Windows taskbar with the date 2/3/2019.

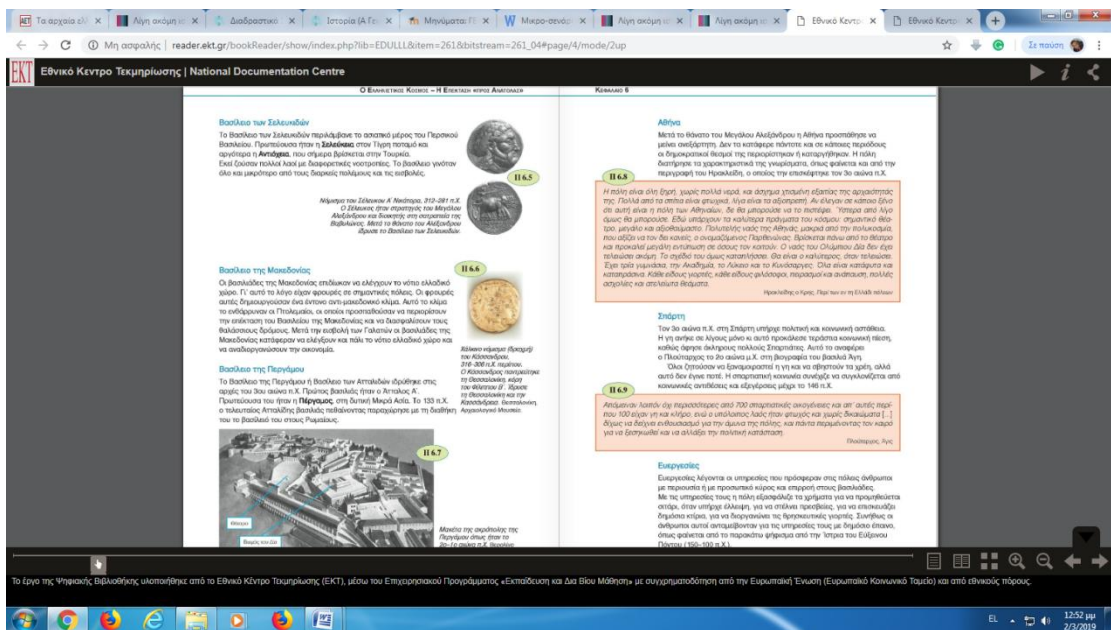
Ανακληθέν 3\2\2019 από: http://www.noesis.edu.gr/aet/thematic_areas/p340.html

B. Ο Φάρος της Αλεξάνδρειας

Ανακληθέν 3/2/2019 από: <http://www.archaiologia.gr/wp-content/uploads/2011/07/70-23.pdf>

Γ. Ελληνιστικός κόσμος : Η επέκταση προς ανατολές

Ανακληθέν 2/2/2019 από: http://reader.ekt.gr/bookReader/show/index.php?lib=EDULLL&item=261&bitstream=261_04#page/4/mode/2up

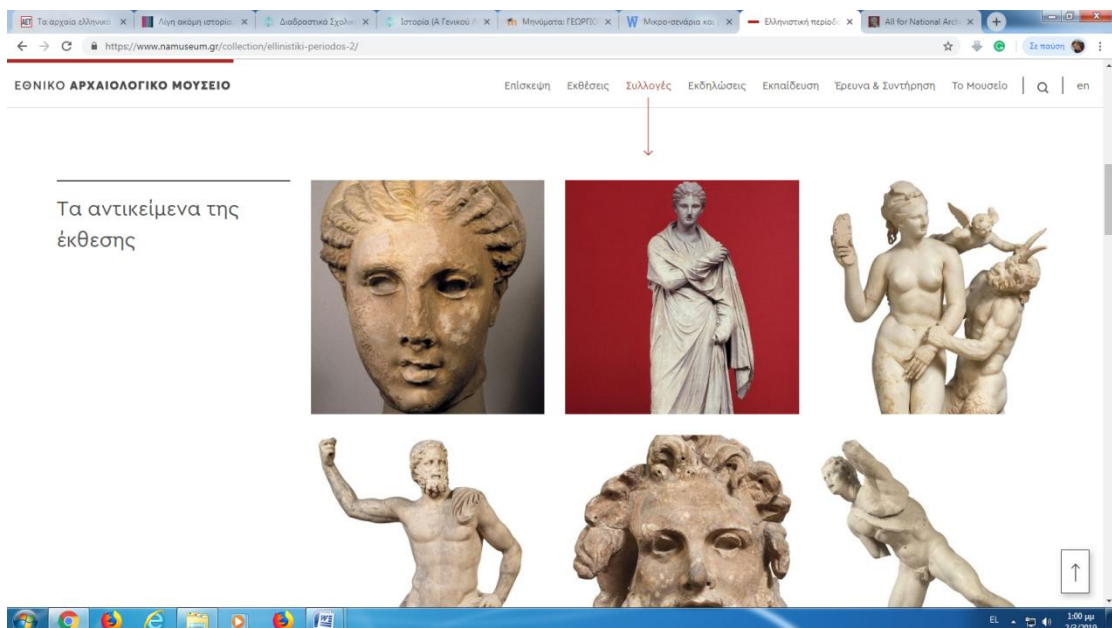
Δ. Η βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας

Ανακληθέν 3/2/2019 από:

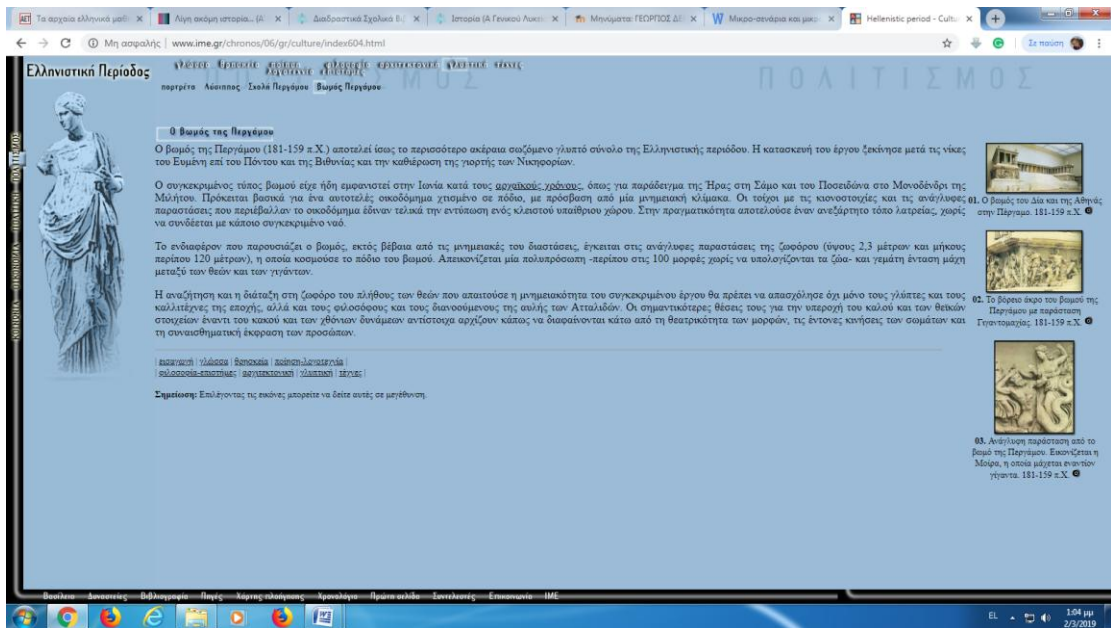
<https://www.facebook.com/watch/?v=1015232438661109>

Ε. Ελληνιστική τέχνη

Ανακληθέν 2/3/2019 από: <https://www.namuseum.gr/collection/ellinistiki-periodos-2/>

ΣΤ. Ο βωμός της Περγάμου, στο νησί των Μουσείων στο Βερολίνο

Ανακληθέν 2/3/2019 από: <http://www.ime.gr/chronos/06/gr/culture/index604.html>

Z. Η δημιουργία της ελληνιστικής κοινής από: http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_14/index.html

Ανακληθέν 2/3/2019 από

Καθώς προβάλλεται κάθε μια από τις παραπάνω σελίδες ο εκπαιδευτικός προκαλεί συζήτηση στην ολομέλεια για την προσφορά της επιστήμης του ελληνιστικού κόσμου στον πολιτισμό, για τα χαρακτηριστικά της κοινής ελληνικής γλώσσας και τη σχέση της με την αρχαία αλλά και την δημοτική και για τα χαρακτηριστικά της ελληνιστικής τεχνολογίας και επιστήμης.

Ειδικότερα: ορισμένοι χαρακτηριστικοί άξονες συζήτησης που θα μπορούσε να παρέχει ο εκπαιδευτικός είναι:

- Από ποια κυρίως ελληνική διάλεκτο προέρχεται η κοινή ελληνική, ποιες είναι οι σημαντικότερες πηγές της, ποιος ο ρόλος της στη διαμόρφωση του σύγχρονου κόσμου και κυρίως στην επικράτηση της χριστιανικής θρησκείας.
- Ποιος ο ρόλος των μαθηματικών κατά την ελληνιστική περίοδο
- Περιγράψτε τους βασικούς σταθμούς του ταξιδιού του Πυθέα του Μασσαλιώτη
- Ποια τα χαρακτηριστικά της ελληνιστικής τέχνης, αρχιτεκτονικής γλυπτικής. Εντοπίστε ορισμένα χαρακτηριστικά έργα
- Πόσο επηρέασε η λειτουργία της βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας την πορεία της επιστήμης;

Κατά τη συζήτηση στην ολομέλεια ο εκπαιδευτικός, έχοντας ρόλο περισσότερο συντονιστή, προωθεί τον ανοιχτό διάλογο μεταξύ των μαθητών, δίνοντας επαρκή χρόνο στα παιδιά να σκεφτούν και να απαντήσουν, ενισχύοντας και την κατάθεση δικών τους εμπειριών και αναπαραστάσεων, θέτοντας ερωτήματα που προκαλούν την κριτική σκέψη τους και την ενεργό συμμετοχή τους. Η φάση αυτή, η οποία κατά βάση λειτουργεί ως αφόρμηση της ομαδικής εργασίας διερεύνησης που ακολουθεί στη συνέχεια (για αυτό και προτείνεται να είναι σχετικά σύντομη σε διάρκεια), ολοκληρώνεται με μία σύνοψη των συμπερασμάτων της συζήτησης από τον εκπαιδευτικό.

Σε δεύτερη φάση (**δεύτερη διδακτική ώρα**) και εφόσον έχει κατανοηθεί στοιχειωδώς ποια είναι τα χαρακτηριστικά της γλώσσα, της τέχνης και της επιστήμης του ελληνιστικού κόσμου ακολουθεί ομαδική εργασία κατά την οποία οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες (4) και έχοντας στη διάθεσή τους ένα φύλλο εργασίας word επιχειρούν να συντάξουν δικά τους κείμενα ή παρουσιάσεις για κάθε μία από τις παραπάνω ενότητες. Στις ομάδες διακρίνονται ρόλοι και οι μαθητές ασκούνται στο να δημιουργήσουν ένα κείμενο ομαδοσυνεργατικά.

Ήδη οι μαθητές από τη συζήτηση που έχει προηγηθεί έχουν κατανοήσει τα χαρακτηριστικά της ελληνιστικής τέχνης και τα επιτεύγματα της επιστήμης κατά την ελληνιστική περίοδο, ενώ είναι σε θέση να συντάξουν σε word ένα κείμενο κατατοπιστικό για τη διαμόρφωση της γλώσσας κατά την ελληνιστική περίοδο. Κατά τη διερεύνηση αυτών των στοιχείων οι μαθητές καλούνται να κρατούν σημειώσεις σε πρόγραμμα word, ώστε να είναι σε θέση να συντάξουν τα κείμενά τους ή να δομήσουν τις παρουσιάσεις τους. Για να υποβοηθηθούν σε αυτή τους την διερεύνηση μπορεί να τους τεθούν ερωτήσεις όπως στο φύλλο εργασίας που ακολουθεί.

Επειδή η σύνταξη των κειμένων θα γίνει από τις τέσσερις ομάδες σε πρόγραμμα word ή σε πρόγραμμα παρουσίασης απαιτείται αίθουσα εξοπλισμένη με υπολογιστές και με βιντεοπροβολέα. Οι μαθητές μπορούν να εργαστούν ομαδικά με διακριτούς ρόλους, ώστε να είναι δυνατή σε Τρίτη φάση η παρουσίαση των εργασιών και η συζήτηση .

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ομάδα Α΄

Παρουσιάστε ορισμένες από τις τεχνολογικές εφευρέσεις της ελληνιστικής περιόδου σε πρόγραμμα παρουσίασης. Προσπαθήστε να αναδείξετε τη διαχρονικότητα τους και τη συμβολή τους στην πορεία εξέλιξης της επιστήμης μέχρι σήμερα. Μπορείτε για την μελέτη σας να συμβουλευτείτε την παρουσίαση που θα βρείτε στη διεύθυνση :

<http://kotsanas.com/events/el/275/oi-hi-tech-efeyreseis-stin-arhaia-ellada-oi-aparhes-tis-syghronis-tehnologias-mas>

Επίσης χρήσιμες πληροφορίες υπάρχουν και εδώ:
<https://www.youtube.com/watch?v=3gw3V19RJ-o>

Ομάδα Β΄

Να παρουσιάσετε έργα της ελληνιστικής περιόδου σε word, σε πρόγραμμα παρουσίασης με τη λογική του υπερκειμένου ή σε πρόγραμμα artsteps στη διεύθυνση: <https://www.artsteps.com/view/5bbdeb8669e2571767f587a1> Επειδή είναι δύσκολο ενδεχομένως για τους μαθητές να δημιουργήσουν κάτι τέτοιο η παρουσίαση μπορεί να γίνει σε απλό πρόγραμμα παρουσίασης.

Ομάδα Γ΄

Να παρουσιάσετε δύο από τα μνημειώδη έργα της ελληνιστικής περιόδου σε πρόγραμμα παρουσίασης. Μπορείτε να επιλέξετε ή τη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας ή το φάρο της Αλεξάνδρειας. Μπορείτε να συγκεντρώσετε επιπλέον στοιχεία και εδώ: <https://www.tovima.gr/2008/11/24/culture/bibliothiki-tis-aleksandreias/>

Επίσης εδώ: <https://www.newspepper.gr/i-archea-vivliothiki-tis-alexandrias/> και εδώ:

<https://www.newsbeast.gr/portraits/arthro/2703614/o-architektonas-tou-farou-tis-alexandrias-pou-toso-demonia-xegelase-ton-ptolemeo>

Οι μαθητές μπορούν να αναζητήσουν οι ίδιοι στοιχεία για τα μνημεία αυτά και να τα προσθέσουν στην παρουσίασή τους.

Ομάδα Δ΄

Να επιχειρήσετε να παρουσιάσετε σε πρόγραμμα παρουσίασης τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της κοινής ελληνιστικής γλώσσας και να δώσετε ανάλογα παραδείγματα. Επίσης να αναφερθείτε στη συνεισφορά της ελληνικής τα

χρόνια που ακολούθησαν. Πρόσθετες πληροφορίες για την παρουσίασή σας μπορείτε να βρείτε και εδώ: http://www.greek-language.gr/greekLang/studies/history/thema_14/77.html

Χρόνος ομαδικής εργασίας: 1 διδακτική ώρα

Χρόνος παρουσίασης: 5 λεπτά ανά ομάδα (σύνολο 20 λεπτά)

Χρόνος συζήτησης στην ολομέλεια, ανακεφαλαίωσης: 10-15 λεπτά